

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 73

van **JOHAN DANEN**

datum: 14 oktober 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Relanceplan Vlaamse Veerkracht - Voortgangsrapportering cluster 1

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 het actieplan Asbestafbouw goed. Dat plan moet Vlaanderen uiterlijk tegen 2040 asbestveilig maken en bevat de volgende doelstellingen: (1) alle asbestcementen toepassingen rondom gebouwen verwijderen tegen 2034, (2) alle eenvoudig te bereiken, niet-hechtgebonden asbesttoepassingen verwijderen tegen 2034 en (3) alle andere eenvoudig te bereiken asbesttoepassingen in slechte staat verwijderen tegen 2040.

Met 'Cluster 1 - Renovatie gebouwenpatrimonium' van het Relanceplan Vlaamse Veerkracht zet Vlaanderen in op de (energetische) renovatie van residentiële en niet-residentiële gebouwen, voorafgegaan door een asbestverwijdering. Uit de Voortgangsrapportering september 2021 blijkt dat een aantal projecten uit deze cluster vertraging hebben opgelopen. Dat is o.a. het geval voor de projecten 'Asbestpremie buitenmuren residentieel met isolatie' (VV002) en 'Asbestpremie daken residentieel met isolatie' (VV003).

De operationalisering van het project 'Circulaire economie - asbest (lokale besturen)' (VV004) zit volgens het rapport wel op schema. Dit project richt zich tot de doelgroepen particulieren, jeugdverenigingen, lokale besturen. De ondersteuning bestaat uit subsidies voor de lokale projectcoördinatie; subsidies voor de cofinanciering van asbestinzameling en verwijdering en ontzorging voor aanbesteding door de particulier. De organisatie van de ophaling van asbestcement aan huis is voor de burger de meest zichtbare invulling van deze ondersteuning.

1. In de rapportering over het project 'VV002 - Asbestpremie buitenmuren residentieel met isolatie' wordt aangegeven dat het project vertraging heeft opgelopen, waardoor de doelstelling van 750 uitbetaalde premies in 2021 niet behaald zal worden.
 - a) Hoeveel premies werden al uitbetaald?
 - b) Wat is de oorzaak van de vertraging?
 - c) Zal de opgelopen vertraging ingehaald worden in het komende werkingsjaar?
2. In de rapportering over het project 'VV003 - Asbestpremie daken residentieel met isolatie' wordt aangegeven dat het project vertraging heeft opgelopen, waardoor de doelstelling van 3810 uitbetaalde premies in 2021 niet behaald zal worden.
 - a) Hoeveel premies werden al uitbetaald?
 - b) Wat is de oorzaak van de vertraging?
 - c) Zal de opgelopen vertraging ingehaald worden in het komende werkingsjaar?

3. 80% van de Vlaamse gemeenten heeft van het 'Subsidiebesluit lokale besturen' gebruikgemaakt om de ophaling van asbestcement aan huis te organiseren. Een groot aantal van deze driejarige projecten loopt binnenkort af en de middelen uit het relanceplan moeten voor continuïteit zorgen.
- a) Hoeveel (kg) asbest werd per werkingsgebied of per gemeente opgehaald aan huis?
 - b) Hoeveel (kg) asbest werd per werkingsgebied of per gemeente ingezameld via de recyclageparken?
 - c) In hoeveel gemeenten loopt het project voor de ophaling van asbestcement aan huis af in 2021, 2022 en 2023?
 - d) Een manco binnen het vorige subsidiebesluit was dat inwoners voor wie de lokale besturen niet gebruikmaakten van deze subsidiemogelijkheid, niet in aanmerking kwamen voor de gesubsidieerde dienstverlening. Het project VV004 richt zich ook tot particulieren.
 - i. Kunnen particulieren binnen het nieuwe project wel intekenen op een gesubsidieerde ophaling aan huis?
 - ii. Hoeveel en welke gemeenten hebben niet gebruikgemaakt van het 'Subsidiebesluit lokale besturen'?
 - iii. Welke initiatieven zal de minister nemen om de 20% van de lokale besturen die geen gebruik hebben gemaakt van 'Subsidiebesluit lokale besturen', te overtuigen om deel te nemen aan het project?

ANTWOORD

op vraag nr. 73 van 14 oktober 2021

van **JOHAN DANEN**

1. a) De gevalideerde cijfers met betrekking tot premies uitbetaald in 2021 zijn pas beschikbaar vanaf 1 april 2022.

b) Er zijn meerdere redenen die het lager aantal premie-aanvragen en uitbetalingen tot nu toe verklaren. Ten eerste werden de premie en alle voorwaarden met ingang van 2021 gelanceerd maar pas kort voor de start bekend gemaakt. Ten tweede gaan aan een premie-aanvraag diverse stappen vooraf die elk de nodige tijd vragen. Offertes moeten worden opgevraagd, de werken moeten worden uitgevoerd, gefactureerd en betaald, waarna men nog 2 jaar de tijd heeft om de premie aan te vragen en de premie enkele weken na de aanvraag kan worden uitbetaald. De sector wijst er ook op dat omwille van COVID en problemen met bevoorrading, heel wat werven vertraging hebben opgelopen.

c) Omwille van de redenen opgesomd in b), verwacht ik in de komende jaren nog een toename van het aantal premie-aanvragen voor asbestverwijderingen met isolatie. De invoering van MijnVerbouwPremie met sterk hogere tegemoetkomingen voor energetische en woningkwaliteitswerken voor gezinnen met de laagste inkomens, zal de haalbaarheid van de investering voor deze gezinnen verhogen. Een deel van de asbestgebouwen zijn niet verwarmd en komen bijgevolg ook niet in aanmerking voor de verhoogde isolatiepremies bij gelijktijdige asbestverwijdering wat de uitdaging voor deze groep gebouwen wel groter maakt.
2. a) De gevalideerde cijfers met betrekking tot premies uitbetaald in 2021 zijn pas beschikbaar vanaf 1 april 2022.

b) Er zijn meerdere redenen die het lager aantal premie-aanvragen en uitbetalingen tot nu toe verklaren. Ten eerste werden de premie en alle voorwaarden met ingang van 2021 gelanceerd maar pas kort voor de start bekend gemaakt. Ten tweede gaan aan een premie-aanvraag diverse stappen vooraf die elk de nodige tijd vragen. Offertes moeten worden opgevraagd, de werken moeten worden uitgevoerd, gefactureerd en betaald, waarna men nog 2 jaar de tijd heeft om de premie aan te vragen en de premie enkele weken na de aanvraag kan worden uitbetaald. Ten derde zijn heel wat woningen en appartementsgebouwen ondertussen al voorzien van dakisolatie. De nog niet-geïsoleerde daken zijn voornamelijk complexe daken van woningen van minder kapitaalkrachtige eigenaars. Bovendien moet bij de renovatie meestal ook het volledige dak worden vernieuwd en is het aandeel van de tegemoetkoming voor de isolatie en asbestverwijdering te beperkt ten opzichte van de totale kostprijs van de sanering, isolatie en dakvervanging. De sector wijst er ook op dat omwille van COVID en problemen met bevoorrading, heel wat werven vertraging hebben opgelopen.

c) Omwille van de redenen opgesomd in b), verwacht ik in de komende jaren nog een toename van het aantal premie-aanvragen voor asbestverwijderingen met isolatie. De invoering van MijnVerbouwPremie met sterk hogere tegemoetkomingen voor energetische en woningkwaliteitswerken voor gezinnen met de laagste inkomens, zal de haalbaarheid van de investering voor deze gezinnen verhogen. Een zelfde

opmerking als bij deelvraag 1 voor niet verwarmde gebouwen is hier eveneens te maken.

3. a) Hieronder een overzicht van de meest recente, gerapporteerde ingezamelde hoeveelheden voor de ophaling aan huis per projectmatig werkingsgebied.

	Datum eerste ophaling	Aantal unieke locaties	Ingezelde gewichten (in ton)
IMOG	16/07/2020	Tot 23/09/2021: 1.114	Tot 23/09/2021: 703,076
IDM	mei 2019	Tot 28/04/2021: 629	Tot 28/04/2021: 318,5
IOK	januari 2019	Tot 08/2021: 4585	Tot 08/2021: 14.697
	Cijfers IOK sinds mei 2019 >	Tot 08/2021: 4213	Tot 08/2021: 13.554,72
IBOGEM	Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar.		
Mirom Roeselare	19/12/2019	Tot 08/2021: 808	Tot 08/2021: 2282
Mirom Menen	19/08/2020	Tot 24/09/2021: 474	Tot 24/09/2021: 263,02
IVAREM	1/10/2020	Tot 21/9/2021: 380	Tot 21/9/2021: 347
IVM Milieubeheer	februari 2020	Tot 23/09/2021: 1484	Tot 23/09/2021: 2.259,18
Stad Antwerpen	24/08/2021	Tot 21/09/2021: 22	Tot 21/09/2021: 9,97
IVIO	01/03/2021	Tot 21/09/2021: 313	Tot 21/09/2021: 453,53
Limburg.net	02/09/2020	Tot 31/08/2021: 2843	Tot 31/08/2021: 5.359,14
Damme	06/05/2021	Tot 01/09/2021: 12	Tot 01/09/2021: 70,494
IVVO	Nog in opstartfase.		
Verko	14/11/2019	Tot 22/09/2021: 923	Tot 22/09/2021: 924,2
Beveren	Nog in opstartfase.		
Ecowerf	Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar.		
Igean	17/06/2021	Tot 30 juli 2021: 64	Tot 30 juli 2021: 311,866
MIWA	Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar.		
Interza/Incovo	10/10/2018	Tot 21/04/2021: 547	Tot 17/12/2020: 262,73
	Cijfers Interza/Incovo sinds mei 2019 >	Tot 21/04/2021: 461	Tot 17/12/2020: 220,58
Ilva	Nog in opstartfase		
Ivla	Nog in opstartfase		
Intradura	Nog in opstartfase		

- b) Er zijn nog geen inzamelcijfers bekend voor de inzameling op recyclageparken in 2021.

- c) Projecten doorlopen een standaardtermijn van drie jaar. Er werden 17 projecten voor de inzameling aan huis goedgekeurd tussen 2018 en 2020. Voor al deze 17 projecten is een officiële eindtermijn voorzien in 2021, 2022 en 2023. Projecten kunnen gemotiveerd verlengd worden bij de OVAM wanneer het budget nog niet volledig besteed werd binnen deze termijn. Eenmaal het budget besteed is, dienen lokale besturen een nieuwe projectaanvraag in. Het voorziene budget in het kader van 'Vlaamse Veerkracht' zal voor aanvragen in 2021 en 2022 continuïteit bieden aan deze projecten.
- d)
- i. Het subsidiebesluit voor lokale besturen is niet gewijzigd bij het verkrijgen van het projectbudget 'Vlaamse Veerkracht'. De lokale besturen met gesubsidieerd project beperken zich logischerwijs tot hun werkingsgebied.
 - ii. Volgende 23 gemeenten maakten nog geen gebruik van het 'Subsidiebesluit lokale besturen' voor het subsidie-item 'bronophaling':
Aarschot, Beernem, Blankenberge, Bredene, Brugge, De Haan, Destelbergen, Gent, Gistel, Hoeilaart, Ichtegem, Jabbeke, Knokke-Heist, Middelkerke, Oostende, Oostkamp, Oudenburg, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Tervuren, Zedelgem, Zuienkerke
 - iii. Ik gaf de opdracht aan de OVAM bijkomende begeleiding en ondersteuning te voorzien voor de resterende lokale besturen. Ondertussen verkregen reeds 93% van de gemeenten in Vlaanderen een subsidie voor de ophaling van asbestcement aan huis. Er is geen enkel lokaal bestuur dat niet wenst deel te nemen. Wel kunnen zij autonoom hun startmoment kiezen. Omwille van interne en organisatorische redenen komt een bronophalingsproject voor de resterende lokale besturen momenteel nog te vroeg.